

FILM

HUMOR JE, KDYŽ SE PŘESTO SMĚJEME... (M. KOPECKÝ)

Situace ve filmu samozřejmě kopíruje situaci v literatuře či divadle. Čistky ve vedení filmu jsou možná ještě razantnější – film má přece obrovský vliv na masy. Nově dokončený snímek Ucho skončí na dvacet let v trezoru a řada filmových tvůrců má alespoň na několik let přístup do ateliérů zakázán. Možná jako reakce na tvrdou realitu ovšem vzniká několik špičkových komedií, které dodnes patří ke zlatému fondu filmové zábavy. V zahraničí je natočeno několik vynikajících filmů, které v době svého vzniku příliš neuspěly, několik snímků, které sesbíraly spousty ocenění a dnes už o nich nikdo neví, a konečně velkofilm Letiště, který viděli úplně všichni.

Kádrové změny se nevyhnuly pochopitelně ani kinematografii. V lednu předsednictvo ÚV KSČ projednávalo situaci v československé kinematografii. Konstatovalo, že většina tvůrců a vedoucích pracovníků Československého filmu dosud setrvává na pozicích pravicového oportunismu. Uložilo do jednoho měsíce realizovat zásadní změny na vedoucích funkcích státního filmu. Novým ústředním dramaturgem ČS státního filmu se stal **Ludvík Toman**, bývalý ředitel Čs. státního filmu Alois Poledňák byl zatčen a obviněn ze špionáže.

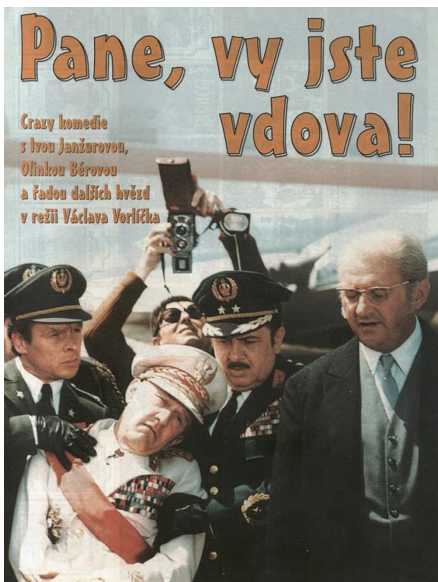
Již v březnu byly ve Filmovém studiu Barrandov zrušeny tvůrčí skupiny, které byly „plně odpovědny za negativní výsledky čs. filmu v uplynulých několika letech a měly největší podíl na zneužívání filmové tvorby ve prospěch protisocialistických tendencí“.

Ludvík Toman

The Ear
(Ucho)
A film by
Karel Kachyňa

Ucho

Jeden z nejslavnějších tzv. trezorových filmů, který se na plátna kin dostal až dvě desetiletí po svém dokončení. Karel Kachyňa ho natočil podle skvělého scénáře Jana Procházky. Film zobrazuje všeprostupující ničivý strach a podezírání, které v éře vrcholného stalinismu ovládaly běžné obyvatele i stranické špičky (ty možná ještě víc). Symbolem skrytého nebezpečí je odposlouchávací zařízení – ono legendární Ucho. Své životní role zde ztvárnili Radek Brzobohatý a Jiřina Bohdalová.

Pane, vy jste vdova

Film s mnoha neočekávanými zápletkami a záměnami osob se odehrává v blíže neurčeném království. Sem přijíždí státní návštěva: král sousedního státu. Dojde však k malému: Bobo, velitel čestné jednotky, usekne nešťastnou náhodou vzácnému hostu ruku a král Rosebud IV. se odhodlá k ráznému kroku: zruší armádu! Tak začíná bláznivá komedie, v níž se sci-fi prvky mísí s občas pořádně černým humorem. Zásahu na úspěchu filmu má především autor scénáře Miloš Macourek, který do příběhu dokázal dostat až neuvěřitelnou spoustu zápletek, záměn, omylů a kouzelně morbidního humoru.

Čtyři vraždy stačí, drahoušku

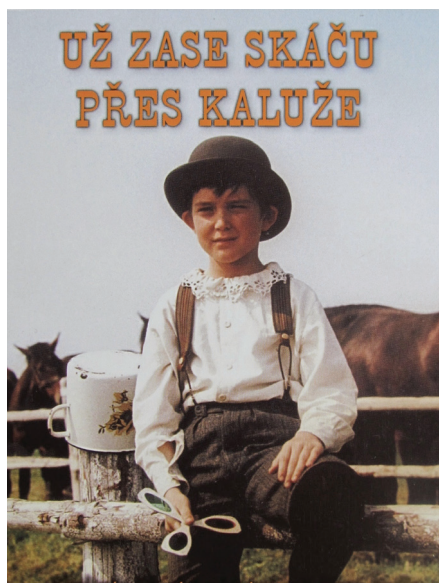
George Camel přednáší literaturu na maloměstské škole, v soukromí vede zcela spořádaný, nudný život. A právě tomuto nenápadnému, spíš bázlivému člověku se jednoho dne náhodně dostane do ruky šek na milion dolarů. Drahocenného papírku se chtějí zmocnit hned dvě zločinecké bandy a kolem George se začnou dít věci – najednou o něj dokonce jeví zájem krásné ženy a na to rozhodně není zvyklý...

Už zase skáču přes kaluže

Příběh ze stejnojmenné knihy australského spisovatele Alana Marshalla je přenesen do Čech a líčí houževnatost malého chlapce, jenž ze všech sil bojuje s ochrnutím. Pomáhají mu zejména pravidelné projížďky na koni. V hlavní dětské roli exceloval Vladimír Dlouhý.

Hogo fogo Homolka

Homolkovi si pořídili auto! A následuje dohadování o tom, kam se pojedou na první výlet. Děda s Ludvou prosazují fotbal, babi s Heduš dostihy v Chuchli. Nakonec se Homolkovi vypraví do jihočeské vesničky rozloučit se s umírajícím pradědečkem. Vše se ale odvíjí zcela jinak, než Homolkovi, a stejně tak i diváci, očekávají.

ČESKÝ FILM 1970

Stříhový film k 25. výročí znárodnění československé kinematografie vzhledem k nastupující normalizaci raději nebilancoval a optimistickými výhledy do budoucna překypoval pouze komentář. Ve filmu jsou k vidění záběry z natáčení českých filmů Princ Bajaja, Pěnička a Paraplíčko, Partie krásného dragouna, Psi a lidé a z přípravy několika titulů dokumentárních a animovaných.

14. srpna si Jiřina Bohdalová vzala Radka Brzobohatého

MUŽ, KTERÉHO SE BÁLI

Ředitelem Krátkého filmu se stává Kamil Pixa. Temná a rozporuplná postava muže, jehož matka byla za války popravena nacisty za pomoc II. ilegálnímu výboru KSČ a Julius Fučík ji ve své Reportáži psané na oprátce, podle všeho nespravedlivě, obvinil z toho, že při výslechu prozradila některá jména. Pixa byl od té doby nepřitelem fučíkovské legendy. Sám se po válce stal velmi aktivním příslušníkem Státní bezpečnosti, díky své velmi dobré ruštině navázal nadstandardní vztahy se sovětskými poradci. Byl natolik agilní, že i zdejší představitelé StB mu vytýkali přílišnou horlivost a příliš brutální zacházení s vyslychanými. Po roce 1960 se stává bezpečnostním radcem v Československém filmu a v roce 1970 nastupuje do vedení Krátkého filmu. Jeho působení tady je celkem pozoruhodné – jeho touha po moci a vlastním „impériu“ jej vede k tomu, že v rámci Krátkého filmu zavádí vlastní pravidla. Takže například Věra Chytilová tady může v roce 1976 natočit svůj první film po nucené pauze. A není jediná, i další režiséři, kteří mají v „dlouhém“ filmu zákaz, mohou u Pixy točit. Nakonec ovšem i Kamil Pixa podléhá vnitrostranickým bojům a koncem 80. let musí vedení Krátkého filmu opustit. Na jeho místo přichází syn Miloše Jakeše...

ZAHRANIČNÍ KINEMATOGRAFIE

- ★ Oscara za nejlepší film roku 1969 (udělováno v roce 1970) získal snímek **Půlnoční kovboj**.
- ★ Jako nejlepší zahraniční film byl oceněn francouzsko-alžírský kriminální thriller Z.
- ★ Oscar za krátký dokumentární film byl udělen třináctiminutovému filmu Czechoslovakia 1968.

Půlnoční kovboj

Oscar za rok 1970

Nejlepší film: Patton

Nejlepší zahraniční film: Podivné vyšetřování (Itálie)

ZAHRANIČNÍ FILMY ROKU 1970

Letiště

Veleúspěšný snímek podle bestselleru Arthura Haileya. Nad Lincolnovým letištěm zuří sněhová bouře, která omezuje provoz. V okamžiku, kdy se ke startu chystá linka do Říma, uvízne na ranveji mexické letadlo. Problémy ale nekončí ani po startu: mezi cestujícími je šílenec s bombou, který chce ukončit svůj život. Začíná boj s časem a napjatými nervy...

Malý velký muž

Film s **Dustinem Hoffmannem** v hlavní roli vypráví příběh mimořádného muže. Jacku Crabbovi je okolo sto dvacetiletý, když začíná reportéři odkrývat historii svého života. Jako malý kluk byl po přepadení skupiny pionýrů zajat a vychován kmenem Čejenů. Poté se vrátil zpátky mezi bílé a stal se pistolníkem a obchodníkem. Později se oženil s indiánkou. Když byl kmen, mezi jehož členy žil, vyvražděn, nechal se najmout jako stopař armády, kterou vedl úhlavní nepřítel indiánů – generál George Armstrong Custer.

Love Story

Filmová romance vypráví příběh dvou mladých lidí, kteří se i přes odpor svých rodičů rozhodnou vzít. Oliver a Jennifer musí začít od úplného začátku, jelikož Oliverův bohatý otec dostal svým výhrůžkám a Olivera vydědil. Láska mezi Oliverem a Jenny pořád trvá..., pak ale Jenny navštíví lékaře. Dojemný příběh s Ali MacGrawovou a Ryanem O'Nealem v hlavních rolích.

Patton

Film, který získal v následujícím roce 8 Oscarů. Patton je portrétem jednoho z velkých generálů dvacátého století, výstředního a nevyzpytatelného muže, který sám navrhoval vlastní uniformy, nosil šestiranovku se slonovinovou rukojetí a věřil, že v minulých životech byl válečníkem.

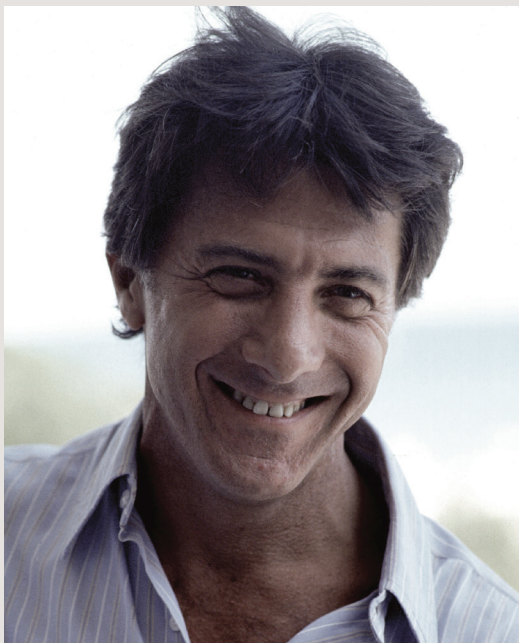
Tora! Tora! Tora!

Slavný americký válečný velkofilm je rekonstrukcí jedné ze zlomových událostí druhé světové války, útoku Japonců na americký přístav Pearl Harbor na Havajských ostrovech, během něhož se útočnickům podařilo jediným úderem a téměř beze ztrát potopit nebo alespoň těžce poškodit velkou část naprosto nepřipravené americké tichomořské flotily. Tento zákeřný čin (k útoku došlo ještě před oficiálním vyhlášením války) otrásl Amerikou, která se do té doby snažila zůstat stranou bojů na evropském kontinentu.

MASH

Černou komedii z korejské války natočil režisér Robert Altman. Film vznikl v době odporu proti účasti vojenských jednotek USA ve Vietnamu a diváci aktuální zpracování tématu i jeho kvalitu ocenili. Získal Oscara za nejlepší scénář. Inspiroval také vznik své televizní seriálové podoby pod názvem M*A*S*H, jež se po jedenáct sezon s úspěchem vysílala v USA i v zahraničí...

Dustin Hoffmann

Film Love story

George Scott v roli Pattona

Film Tora! Tora! Tora!

Hlava XXII

Americká satira na válku podle stejnojmenného románu Josepha Hellera. Kapitán John Yossarian je bombometčíkem u 256. letecké eskadry americké armády, která pomáhá při osvobození Evropy od fašismu. Film dodnes patří mezi nejlepší a nejpůsobivější protiválečné filmy. Legendární režisér a herec Orson Welles zde ztvárnil úlohu generála Dreedlea, známý člen popového dua Simon a Garfunkel, zpěvák Art Garfunkel, hraje kapitána Natelyho.

Zabriskie Point

Slavný provokativní film režiséra Michelangela Antonioniho, který byl ve své době tvrdě odmítnut americkou kritikou. Až v roce 1995 se Antonionimu dostalo částečného zadostiučinění, když v Hollywoodu obdržel Life Achievement Award za celoživotní dílo.

Pták s křišťalovým peřím

Filmový debut Daria Argenta s geniální hudbou Ennia Morriconeho. Noční procházka romantickým Římem se pro amerického spisovatele Sama Dalmase stává peklem ve chvíli, kdy se ve vstupu do galerie stane svědkem pokusu o vraždu. Maskovaná postava v černém plášti a rukavicích se snaží zavraždit mladou ženu. Jen díky Samovi je žena zachráněna, a jak se později ukáže, jde o jedinou přeživší oběť sériového vraha. Policie případ brzy přestává řešit a Sam se spolu se svou dívkou rozhoduje vypátrat zabijákovu totožnost na vlastní pěst.

Konformista

Italský režisér **Bernardo Bertolucci** použil pro svůj film Konformista jako předlohu stejnojmenný román svého krajana, významného spisovatele Alberta Moravii, aby se zaměřil na nedávnou minulost a podal psychologický portrét muže, který se zaprodal fašistickému režimu. Záporným hrdinou je mladý intelektuál, který se snaží překonat vnitřní zábrany přizpůsobením, zařazením se do normálnosti, průměru. A tím je pro něj jednak co nejkonvenčnější